

Vedtak

Saksdokumenter: KM 09/19, KR 20/23, KR 39/23

Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner

Sammendrag av saksorienteringen

Kirkemøtet vedtok i KM 09/19 punkt 4 blant annet: «Kirkemøtet ber Kirkerådet om å gjennomgå bevilgningene til og organiseringen av spesialprestetjenesten (...)». Arbeidet har tydeliggjort behovet for en overordnet strategi på feltet. Utviklingen i tros- og livssynsfeltet og endrede relasjoner mellom staten og Den norske kirke fordrer en helhetlig gjennomtenkning og vurdering av kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjonene. Denne saken beskriver situasjonen og foreslår en strategi for kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner. Formålet er å tydeliggjøre for ansatte, institusjonene og samfunnet hvordan kirken forstår disse tjenestene, hvorfor de er viktige for enkeltmennesker, kirken, institusjonene og samfunnet, og å gi retning for en videre prioritering og satsing. Utredningen «Kirkelig tjeneste i samfunnsinstitusjoner» har vært sentral for utviklingen av saken og ligger vedlagt. Kirkemøtesaken har også vært forelagt Presteforeningen, TeoLOGene og Diakonforbundet siden de fleste kirkelige fulltidsstillinger i institusjonene tilhører disse, samt drøftet i sentralt kontaktmøte i Den norske kirke. Innspill fra disse sammenhengene er innarbeidet i saken. Kirkemøtets vedtak i denne saken vil tas inn i det videre arbeidet med kirkelig organisering og med bevilgninger til kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. Komiteen takker for arbeidet som er gjort med saken. Komiteen har gjennomført høring med Presteforeningen under Kirkemøtet.
2. Prester og diakoners tjeneste i samfunnsinstitusjonene sikrer individet og den enkeltes rett til å få eksistensiell omsorg i de ulike faser i livet og sine trosuttrykk dekket, også i et samfunn med større livssynsmangfold enn før. Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjonene er en viktig forutsetning for dette, og kirkens ulike fagfolk har høy kompetanse på å se den enkeltes åndelige behov.

3. Kirkens tjeneste i samfunnet skal komme til uttrykk ikke bare i ord, men også gjennom konkret handling. Kirkens tjeneste er ikke begrenset til kirkens egne medlemmer, men skal ha sin prinsipielle innretning til alle mennesker og hele samfunnet uavhengig av deres tros- og livssynstilhørighet.

4. Komiteen anser at vedtaksformulering ivaretar den enkeltes rett til åndelig betjening uavhengig av tros- og livssynstilhørighet.

5. Endringsforslag til punkt 7, om å ta læring av allerede inngåtte samarbeidsavtaler, tas delvis inn i vedtakspunktet.

6. Komiteen vil bemerke at vedtaket gir uttrykk for en strategi. Derfor er flere av formuleringene skrevet fremtidsrettet, med uttrykk som «skal være» eller «fortsatt skal være». Endringsforslag til punkt 1 og 4 om å endre til «er» er derfor ikke tatt inn.

7. Komiteen registrerer endringsforslag om at kirkens institusjonstjeneste bør søkes å knyttes til de lokale menighetene. Komiteen vil bemerke at menighetene står fritt til å bruke sine ressurser på institusjoner som ligger innenfor deres sokn. Dette er også understreket i saken (s. 8), og ivaretatt i flere av vedtakspunktene. Endringsforslag 6 er derfor ikke tatt inn.

8. Forslaget om å ta inn det opprinnelige vedtakspunktet 5 «Den norske kirke skal styrke en helhetlig koordinering av fagutvikling for tjenesten i samfunnsinstitusjoner» er ivaretatt ved revisjonen av vedtakspunkt 8, som bruker mer av teksten fra opprinnelig punkt 5. Punkt 8 og punkt 6 skiller nå tydeligere mellom tilsyn og fagutvikling.

9. Hele bredden av lokalt kirkelig ansatte, samt frivillige, bidrar i kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjonene. Komiteen vil bemerke at denne saken har hovedvekt på vigslet personell som er ansatt ved samfunnsinstitusjoner og har sin primære tjeneste knyttet til institusjonen.

10. Komiteen forutsetter at den videre dialogen med politiske myndigheter og ledelse i samfunnssektorene også vil inkludere bred representasjon av tros- og livssynssamfunn.

11. Komiteen foreslår noen endringer i vedtakspunktene med følgende begrunnelser:

Punkt 4 (nytt) utvider det individuelle kategorialperspektivet i punkt 3, og vektlegger sammenhengen mellom tjenesten i institusjonene og kirkens samfunnsansvar (jf. saken, s. 7, 9-10; fagutredningen, 2.3.1, 2.3.2).

Punkt 5 (nytt) tydeliggjør hvordan tjenesten i samfunnsinstitusjonene forstås i sin profesjonsmessige bredde, og at det videre arbeidet må søke tverrfaglig kompetansesammensetning (jf. fagutredningen, 3.3).

Punkt 6 (gammelt strekpunkt 4) tydeliggjør betydningen biskopens tilsyn har for å styrke helhetlig koordinering, kirkelig forankring og integrasjon av tjenesten (jf. saken, s. 8; fagutredningen, 3.5).

Punkt 8 (gammelt strekpunkt 5) tydeliggjør at en helhetlig koordinering av fagutvikling også innebærer å utvikle system for kompetanseoverføring mellom

tjenestene i institusjonene og Den norske kirke for øvrig (jf. saken, s. 8-9; fagutredningen, 3.7).

Vedtak

- 1 Kirken skal være til stede for mennesker i ulike livssituasjoner. Tjenesten ved
2 samfunnsinstitusjoner er en sentral del av oppdraget som landsdekkende folkekirke.
3
- 4 Kirkemøtet vil at:
- 5
- 6 1. kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner er sentral for kirkens oppdrag og selvforståelse
  - 7 2. tjenesten i samfunnsinstitusjoner skal være en integrert del av kirkens arbeid over hele
8 landet
  - 9 3. tjenesten i samfunnsinstitusjonene skal bidra til å ivareta det enkelte menneskets tros- og
10 livssynsmessige rettigheter, integritet og verdighet
  - 11 4. tjenesten i samfunnsinstitusjonene er et konkret uttrykk for kirkens samfunnsansvar som
12 landsdekkende, diakonal folkekirke
  - 13 5. tjenesten skal ha en profesjonsmessig bredde som synliggjør og bruker den diakonale og
14 tverrfaglige kompetansen
  - 15 6. biskopens tilsynsordning for kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner gjennomgås og
16 utvikles, spesielt med tanke på styrking av helhetlig koordinering, kirkelig forankring og
17 integrasjon av tjenesten
  - 18 7. Kirkerådet vurderer muligheten for å utvikle samarbeidsavtaler mellom Den norske kirke og
19 samfunnsinstitusjonene som ikke har formaliserte avtaler, basert på allerede inngåtte
20 samarbeidsavtaler, samt de som er under arbeid
  - 21 8. Den norske kirke skal styrke en helhetlig koordinering av fagutvikling for tjenestene i
22 samfunnsinstitusjoner, og utvikle systemer for kompetanseoverføring mellom tjenestene og
23 Den norske kirke for øvrig
  - 24 9. dialogen med politiske myndigheter og ledelse i samfunnssektorene om et relevant og
25 tilpasset tros- og livssynstilbud videreutvikles, til beste for mennesker i kontakt med
26 tjenesten
- 27
28
29
30
31
32

Vedtak

.....
komitéleder

.....
saksordfører